Till randterrassernas terminologi

Gerard De Geer

To cite this article: Gerard De Geer (1905) Till randterrassernas terminologi, Geologiska Föreningen i Stockholm Förhandlingar, 27:2, 117-118, DOI: [10.1080/11035890509448026](https://doi.org/10.1080/11035890509448026)

To link to this article: <http://dx.doi.org/10.1080/11035890509448026>

Published online: 06 Jan 2010.

Submit your article to this journal [↗](#)

Article views: 4

View related articles [↗](#)

Till randterrassernas terminologi.

Af

GERARD DE GEER.

I den mån inom vårt land allt flera randterrasser göras till föremål för närmare undersökning, framträder också behovet af en bestämd och för vårt språk lämpad terminologi för deras skilda delar, och jag tillåter mig därför att i detta syfte här framlägga några förslag.

Randterrassens inåt den forna landisen vända sluttning är ofta nog ej någon aquatil vare sig erosions- eller ackumulationsterrass, utan`en genom ras uppkommen terrass, som bildats, då den lodräta eller stundom kanske till och med något in under terrassmaterialet inskjutande basen af isranden smälte undan. Den har af mig brukat benämnas *proximalbranten*, resp. *-kanten* och *-foten*. I öfverensstämmelse härmed skulle med terrassen åt denna sida sammanhängande åspartier kanske mest betecknande kunna kallas *proximal-åsar*. Detta namn skulle således motsvara amerikanernas »feeding eskers», som ju är obekvämt att använda såsom internationell term samt för öfrigt, om än ganska målande, väl strängt taget knappast är fullt korrekt, enär proximalåsarnas material nog ej kom till aflagring, förrän randterrassen redan var så att säga fullmatad, och den förutvarande transportkanalen just i följd af israndens recession till sist öfvergått till aflagringsplats.

Stundom, såsom vid Eds södra randterrass, har den från isens undersida häftigt frampressade bottenströmmen bortorderat betydande massor af terrassmaterialet från proximalbranten samt medfört detta upp öfver kanten och terrassytan till den motsatta eller *distala kanten*, resp. *branten* och *foten*, utmed hvilka aflagringen ägt rum. Sadana *proximala erosionsterrasser* kallade jag därför länge i mina anteckningar och samtal provisoriskt för »uppterrasser», men hade aldrig afsett detta namn för publikation.

För de låga, radierande ackumulationsryggar, som stundom förekomma på randterrassernas yta, har jag redan tidigare föreslagit namnet *strömryggar*.

De märkliga, utpräglade åsryggar, som någon gång, såsom vid Eds nyss omtalade södra randterrass, utgå från den distala terrasskanten och tydligen stå i omedelbart samband med dennas bildning, torde lämpligast kallas för *distal-åsar*, då det vill synas, som om på detta sätt bildade benämningar på samma gång tillräckligt tydligt angifva, hvad man åsyftar, som de med lätthet kunna afpassas för olika språk, och sålunda uppfylla de båda betingelser, hvilka i främsta rummet måste krävas af termer, som skola hafva någon utsikt att i täflan med andra efter hand antagas till internationellt bruk och därmed underlätta i stället för att i motsatt fall onödigtvis försvåra de geologiska studierna.